

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ГІГІЄНА КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК ДЛЯ ПРОДУКТИВНИХ ТА НЕПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

спеціальність	211 ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарної медицини
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	санітарії, гігієни та судової ветеринарної медицини

ВИКЛАДАЧ

Дегтярьов Микола Олександрович

Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина

Науковий ступінь - кандидат ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.06- гігієна тварин та ветеринарна санітарія

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – 42 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор наукових публікацій за тематикою кафедри
- маю методичні розробки;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	380954970251	електронна пошта	nicolaydocent@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	--------------	------------------	-------------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: доцент, кандидат ветеринарних наук Жиліна В.М.;
доцент, кандидат ветеринарних наук Цивірко І.Л.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Мета	Вміти формувати комплексне уявлення щодо надання студентам необхідних теоретичних знань та практичних навичок з питань техніки отримання і підготовки досліджень зразків кормів, кормових домішок, а також сформувати комплексне уявлення про предмет, об'єкти, сучасні методи визначення якості та безпечності кормів і кормових добавок з метою забезпечення тварин повноцінними кормами та підвищення їх продуктивності.
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• здатність проводити дослідження на відповідному рівні, застосовувати знання у практичних ситуаціях, застосовувати інструментарій, спеціальні пристрої для проведення спеціальних маніпуляцій під час виконання професійних задач (ЗК2, ЗК3, ЗК6, СК2, СК4, СК19, ПРН7)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність проводити органолептичні та лабораторні дослідження харчових продуктів (ЗК1, ЗК2, ФК1, ФК2, ФК8, ФК11, ФК19, ФК19.1, ПРН7, ПРН8)/ індивідуальні практичні заняття. • розуміти та з'ясовувати особливості проведення бактеріологічних досліджень з метою формування висновків щодо безпечності продуктів (ЗК2, ЗК3, СК 1, СК 2, СК 8, СК 11, СК 19, ПРН7, ПРН8)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, пошуку, обробки інформації з різних джерел (ЗК1, ПРН7)/ індивідуальні практичні заняття.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні заняття; години самостійних занять , поточний контроль (2 розділи); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК3. Знання та розуміння предметної галузі та професії. ЗК8.Здатність працювати в міжнародному контексті та розуміти структуру взаємодії державної служби ветеринарної медицини з міжнародними партнерами ЗК10.Прагнення до збереження довкілля СК2. Здатність володіти методиками роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо. СК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.	Програмні результати навчання	ПРН1. Застосовувати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи. ПРН2. Розуміти структуру фахової діяльності та використовувати методи наукових досліджень у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи. ПРН5. Проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного та біотехнологічного походження для досліджень харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів тощо за органолептичними та лабораторними методами для визначення їх безпечності та якості відповідно до нормативно-правових актів, використовуючи необхідні реактиви, прилади та обладнання. ПРН7. Застосовувати знання та практичні навички щодо основ організації ветеринарної справи,
--------------------	--	--------------------------------------	---

СК7. Здатність планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпечність і якість.

СК9. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів (НАССР/ISO 22000) та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) під час виробництва продукції.

СК13. Здійснювати ветеринарно-санітарний контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо на підконтрольних потужностях, володіти методиками їх дослідження та проводити їх санітарне оцінювання

СК19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції на підприємствах з виробництва і переробки продукції тваринництва, яка охоплює ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, безпечності кормів, кормових добавок тощо, технологічного обладнання, способів догляду, годівлі, а також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.

справочинства, ветеринарної деонтології, психології.

ПРН10. Оцінювати та контролювати проведення державного аудиту на підконтрольних потужностях з виробництва та обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів тощо у разі застосування системи менеджменту безпечності харчових продуктів (НАССР/ISO 22000) або процедур, заснованих на НАССР, та контролювати систему моніторингу для кожної КТУ під час виробництва продукції, моніторингу ветеринарних, імунобіологічних препаратів, забруднювачів у харчових продуктах та кормах.

ПРН11. Брати участь у плануванні виробничо-фінансової діяльності підконтрольних потужностей за ринкових відносин, а також контролювати дотримання гігієнічних вимог під час виробництва безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок, керуючись чинними нормативно-правовими актами України з урахуванням вимог Кодексу Аліментаріус та «гігієнічного пакету» ЄЕС, а також іншими міжнародними нормативно-правовими актами.

ПРН20. Забезпечувати об'єктивність та достовірність проведення ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, а також дотримання належного санітарного стану тваринницьких об'єктів, зберігання кормів і кормових добавок, експлуатацією технологічного обладнання.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Розділ 1

НАЛЕЖНА ПРАКТИКА ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК У АСПЕКТІ ЇХ БЕЗПЕЧНОСТІ Й ЯКОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ. ЕКСПЕРТИЗА ЯКОСТІ КОРМІВ ТА КОРМОВИХ ДОБАВОК ТА СИРОВИНИ ДЛЯ ЇХ ВИРОБНИЦТВА В ГОДІВЛІ ССАВЦІВ ТА ПТИЦІ

Лекція 1.	Законодавство України в сфері безпечності та якості кормів і кормових добавок. Закон України «Про безпечність та гігієну кормів» Гігієнічні вимоги технічного регламенту «Про використання кормів, добавок у годівлі ссавців та птиці»	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Загальні принципи гігієнічної експертизи кормів і кормових добавок та сировини для продуктивних та непродуктивних тварин Гігієнічні вимоги щодо контролю якості під час виробництва кормів	Самостійна робота	Написання рефератів та публічних виступів. Організація робіт у сфері стандартизації для забезпечення безпечності кормів та кормових добавок. Порядок декларування кормів та кормових добавок. Ветеринарно-гігієнічні вимоги кормових відходів під час переробки рослинної та тваринної сировини. Ветеринарно-гігієнічні вимоги кормів мікробіологічного походження.
Лекція 2.	Принципи та правила належної виробничої практики (GMP) та належної гігієнічної практики (GHP) під час виробництва кормів на підприємствах і в господарствах Державний стандартний і розширений ветеринарно-санітарний контроль кормів, кормових добавок і преміксів в Україні	ЛПЗ 2	Відбір проб кормів для дослідження Гігієнічна оцінка комбікормів та преміксів у лабораторії ветеринарної медицини		
Лекція 3.	Організація проведення ветеринарно-санітарної експертизи кормів та кормових добавок Сертифікація кормів та кормових добавок, порядок проведення.	ЛПЗ 3	Санітарно-гігієнічний контроль навколишнього середовища, води, кормових рослин та рослинної сировини Санітарно - гігієнічна оцінка кормів (органолептичні та фізичні показники)		
		ЛПЗ 4	Визначення сирого протеїну і жиру в кормах Визначення амінокислотного складу білків, вітамінів, мінеральних речовин в кормах і кормових добавках		
Розділ 2.					
Оцінювання безпечності кормів та кормових добавок та сировини для їх виробництва. Санітарно-мікологічне, токсикобіологічне та радіологічне дослідження кормів під час експорту та імпорту. Ідентифікаційні ознаки та фальсифікація кормів та кормових добавок					
Лекція 4.	Загальна характеристика показників безпечності кормів	ЛПЗ 5	Загальна характеристика показників безпечності кормів		Підготування мультимедійних презентацій та доповідей з виступами.

	Загальні відомості про мікрофлору пасовищ, грубих кормів, зерна, зернофуражу, комбікормів, силосу, сінажу, коренебульбоплодів		Загальні відомості про мікрофлору пасовищ, грубих кормів, зерна, зернофуражу, комбікормів, силосу, сінажу, коренебульбоплодів		Мікрофлора білкових кормів тваринного та рослинного походження. Мікрофлора відходів технічних виробництв та її санітарно-гігієнічне значення. Гігієна і профілактика захворювань тварин, пов'язаних з вмістом токсичних речовин у кормах. Рецепти диференційних діагностичних поживних речовин для визначення та ідентифікації патогенної мікрофлори кормів. Рецепти поживних середовищ для ідентифікації патогенних грибів і токсинів.
Лекція 5.	Сучасні методи оцінки показників безпечності кормових добавок Санітарно-мікологічна, токсикоз-біологічна, радіологічна характеристика кормів та кормових добавок.	ЛПЗ 6	Сучасні методи оцінки показників безпечності кормових добавок Санітарно-мікологічна, токсикоз-біологічна, радіологічна характеристика кормів та кормових добавок.		
Лекція 6.	Ідентифікаційні ознаки і фальсифікація вітчизняних та імпортованих кормів та кормових добавок. Порядок проведення фіто-санітарної експертизи кормових добавок Організація проведення ветеринарно-санітарної експертизи кормів та кормових добавок	ЛПЗ 7	Токсикобіологічний аналіз кормів та кормових добавок. Методи аналізу радіаційної безпечності кормів та кормових добавок.		
		ЛПЗ 8	Ідентифікаційні ознаки і фальсифікація вітчизняних та імпортованих кормів та кормових добавок. Порядок проведення фіто-санітарної експертизи кормових добавок		
		ЛПЗ 9	Організація проведення ветеринарно-санітарної експертизи кормів та кормових добавок		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Література

1. Атлас ветеринарно-санітарного інспектування продуктів забою тварин / [І.В. Яценко, Н.М. Богатко, І.А. Бібен, Л.В. Бусол, В.Я. Бінкевич, Н.М. Зажарська, Н.П. Головка, В.М. Кириченко]. Харків: РВВ Харківської державної зооветеринарної академії, 2015. 384 с.
2. Гігієна молока і молочних продуктів. Частина 2. Гігієна молочних продуктів: Підручник / [І.В. Яценко, Н.М. Богатко, Н.В. Букалова, Т.І. Фотіна, І.А., Бібен, О.М. Бергілевич, В.Я. Бінкевич, Ю.Р. Гачак, С.А. Ткачук, В.В. Кам'янський, М.М. Бондаревський, Н.М. Зажарська, І.Л. Цивірко, О.І. Касяненко]. Харків: Діса плюс, 2016. 424 с.
3. Гігієна молока і молочних продуктів. Частина 1. Гігієна молока: Підручник / [І.В. Яценко, Н.М. Богатко, Н.В. Букалова, Т.І. Фотіна, І.А. Бібен, О.М. Бергілевич, В.Я. Бінкевич, Ю.Р. Гачак, С.А. Ткачук, В.В. Кам'янський, М.М. Бондаревський, Н.М. Зажарська, І.Л. Цивірко, О.І. Касяненко]. Харків: Діса плюс, 2016. 416 с.
4. Гігієна рослинних харчових продуктів: Підручник / І.В. Яценко, Н.М. Богатко, І.А. Бібен, М.М. Бондаревський, В.В. Кам'янський, В.Я. Бінкевич, С.А. Ткачук, Т.І. Фотіна, Н.В. Букалова, Н.М. Зажарська. Харків: РВВ ХДЗВА, 2015. 427 с.
5. Яценко І.В., Богатко Н.М., Букалова Н.В., Фотіна Т.І., Бібен І.А., Бінкевич В.Я., Труш А.М., Петров Р.В. Гігієна і експертиза харчових тваринних гідробіонтів та продуктів їх переробки. Частина 1. Гігієна і експертиза рибпромислової продукції: Підручник. Харків: «Діса Плюс», 2017. 680 с.
6. Яценко І.В., Богатко Н.М., Букалова Н.В., Фотіна Т.І., Бібен І.А., Бінкевич В.Я., Труш А.М., Петров Р.В. Гігієна і експертиза харчових тваринних гідробіонтів та продуктів їх переробки. Частина 2. Гігієна і експертиза водних ссавців, безхребетних гідробіонтів, продукції з риби: Підручник. Харків: «Діса Плюс», 2017. 648 с.

1. Про ветеринарну медицину: Закон України від 25.06.1992 № 2498-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-12#Text>.
2. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України від 14.01.2000 № 1393-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1393-14#Text>.
3. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин: Закон України від 18.05.2017 № 2042-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#Text>
4. Порядок видачі ветеринарних документів: постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2013 № 857. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/857-2013-%D0%BF#Text>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання (диф. залік, іспит)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	40 % - підсумкове тестування 60 % - поточна робота студента протягом семестру
Підсумкове оцінювання (нз)	100 бальна ECTS (стандартна)	до 100	100 % - усереднена оцінка за розділи
Оцінювання розділу	100 бальна сумарна	до 30	30 % - відповіді на тестові питання
		до 30	30 % - результат засвоєння блоку самостійної роботи
		до 40	40 % - активність студента на заняттях (усні відповіді)

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

